

عنوان مقاله:

تیبین و سطح بندی عوامل موثر بر اختلافات مرزی جهان اسلام (مطالعه موردی: خلیج فارس و آسیای مرکزی)

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی بحرانهای ژئوپلیتیکی جهان اسلام (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

عباس احمدی - احمدی، استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران

ریحانه صالح آبادی - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

سعید صادقلو - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

اختلافات مرزی از جمله مباحث مهمی است که از جایگاه و اهمیت بالایی در جغرافیای سیاسی و به صورت موردی در مطالعات مرزی و چگونگی کنترل و مدیریت مرزها برخوردار بوده است. شناخت این عوامل و وزن آنها در جهان اسلام (خلیج فارس و آسیای مرکزی) می تواند سبب کاهش اختلاف و دستیابی به امنیت و همگرایی در جهان اسلام گردد. مقاله حاضر با روش توصیفی و تحلیل با هدف تبیین عوامل موثر بر اختلافات مرزی در مناطق خلیج فارس و آسیای مرکزی و سطح بندی آنها با استفاده از تکنیک مدلسازی ریاضی ای اچ پی (AHP) به انجام رسیده است. دلیل انتخاب این دو منطقه بدین دلیل است که خلیج فارس کانون جهان اسلام محسوب می شود و 49.5% ذخایر فسیلی جهان در این منطقه قرار دارد و از دیدگاه روابط بین الملل دارای اهمیت فراوانی است. منطقه آسیای مرکزی قلمرو ژئوپلیتیکی نوپایی جهان اسلام است که پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی پنج جمهوری آن (ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، ترکمنستان و تاجیکستان) به استقلال رسیدند؛ این کشورها میراث دار مشکلات و اختلافات مرزی دوره اتحاد شوروی شدند. از طرف دیگر با توجه به اینکه ایران در این دو منطقه دارای مرزهای طولانی است و از دیدگاه ژئوپلیتیک می تواند این اختلافات سبب بروز تنش های ژئوپلیتیکی میان ایران و همسایگان گردد حایز اهمیت جهت بررسی شناخته شد. نتایج تحقیق حاضر برگرفته از داده های کتابخانه ای نشان داد که 15 عامل نظیر اختلات ارضی، مرزی، مبهم بودن خط مرزی، بنیادگرایی اسلامی، سن مرز و ... بر اختلافات این دو منطقه تاثیرگذار است. در میان این 15 عامل مسایل مرزی، اختلافات ارضی و منابع مشترک مرزی بیشترین وزن و عوامل سن مرز، تکامل مرز، سیستم مدیریتی نامشابه کمترین وزن را به خود اختصاص داده است. با توجه به وزن عوامل موثر بر اختلافات مرزیرا میتوان در سطح طبقه بندی نمود.

کلمات کلیدی:

اختلافات مرزی، جهان اسلام، خلیج فارس، آسیای مرکزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/584352>

